

vergadering **C40**
zittingsjaar 2021-2022

Woordelijk Verslag

Commissievergadering

Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media

van 21 oktober 2021

**Vlaams
Parlement**

INHOUD

VRAAG OM UITLEG van Cathy Coudyser aan Jan Jambon, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, Digitalisering en Facilitair Management, over de oplevering van een projectplan voor het Vlaams Museum voor de Geschiedenis en Cultuur van Vlaanderen – 157 (2021-2022)	3
VRAAG OM UITLEG van Karin Brouwers aan Jan Jambon, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, Digitalisering en Facilitair Management, over het project Digitaal Podium van Cultuurconnect – 163 (2021-2022)	5
VRAAG OM UITLEG van Elisabeth Meuleman aan Jan Jambon, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, Digitalisering en Facilitair Management, over de vraag van de eventsector om een Vlaamse eventmeester aan te stellen – 232 (2021-2022)	10
VRAAG OM UITLEG van Marius Meremans aan Jan Jambon, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, Digitalisering en Facilitair Management, over de extra investering van een miljoen euro in de amateurkunstenorganisaties – 276 (2021-2022)	14
VRAAG OM UITLEG van Karin Brouwers aan Jan Jambon, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, Digitalisering en Facilitair Management, over de leenvergoeding aan auteurs in het kader van de app cloudLibrary – 303 (2021-2022)	16
VRAAG OM UITLEG van Marius Meremans aan Jan Jambon, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, Digitalisering en Facilitair Management, over de extra middelen voor OP/TIL, het steunpunt voor bovenlokale cultuur – 304 (2021-2022)	18
VRAAG OM UITLEG van Marius Meremans aan Jan Jambon, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, Digitalisering en Facilitair Management, over het eengemaakte bibliotheeksysteem en de regiobibliotheken – 310 (2021-2022)	21
VRAAG OM UITLEG van Katia Segers aan Jan Jambon, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, Digitalisering en Facilitair Management, over een eerlijk loon voor artiesten – 316 (2021-2022)	24

VRAAG OM UITLEG van Cathy Coudyser aan Jan Jambon, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, Digitalisering en Facilitair Management, over de oplevering van een projectplan voor het Vlaams Museum voor de Geschiedenis en Cultuur van Vlaanderen – 157 (2021-2022)

Voorzitter: de heer Marius Meremans

De voorzitter: Mevrouw Coudyser heeft het woord.

Cathy Coudyser (N-VA): Voorzitter, minister-president, het virtueel museum van Vlaanderen is een ambitieus project dat we deze legislatuur hebben opgezet. Het is ambitieus in die zin dat een virtueel museum de kracht van digitalisering aan de musea toont, terwijl men ook wat waardevol is in Vlaanderen en vaak in musea aanwezig is, samen met het verhaal zal tonen, niet enkel aan de Vlamingen, maar aan de hele wereld. Het is een ambitieus project, dat natuurlijk ook heel wat voorbereiding vergt. De heer Putzeys werd vorig jaar aangesteld als projectleider daarvoor. Het eerste werk dat hij heeft gedaan, is uiteraard een verkenning van het erfgoedveld. Hij heeft diverse gesprekken gehad met alle spelers in dat erfgoedveld, niet het minst met meemoo, het Vlaams instituut voor het archief, dat natuurlijk heel wat expertise en ervaring heeft met betrekking tot digitalisering. Er werden via Toerisme Vlaanderen en het agentschap Onroerend Erfgoed ook contacten gelegd, omdat dat natuurlijk twee beleidsdomeinen zijn die heel nauw aansluiten bij het verhaal dat we willen brengen. Hij zou tegen september een projectplan afleveren.

Minister-president, hebt u dat projectplan ondertussen gekregen? Wat zijn de grote lijnen van dat projectplan? Welke opeenvolgende stappen zullen nu worden gezet? Welke timing wordt hieraan gekoppeld? Hoe plant de projectleider om naast de erfgoedspelers en het brede culturele veld ook de toekomstige bezoeker van dat museum een stem te geven bij de totstandkoming van het project? Welke aandachtspunten hebben de agentschappen Toerisme Vlaanderen en Onroerend Erfgoed op hun beurt aangehaald? Als u het projectplan al hebt gezien, welke appreciatie geeft u daaraan? Kan de heer Putzeys op basis van dat plan verder werken, of hebt u een aantal mogelijke bijstellingen voorgesteld?

De voorzitter: Minister-president Jambon heeft het woord.

Minister-president Jan Jambon: Mevrouw Coudyser, dank u wel. Ik heb het plan inderdaad ontvangen, voor alle duidelijkheid. Anders zou het antwoord op de vraag kort zijn geweest. Het lopende voorbereidingstraject voor het virtuele museum moet resulteren in een concept voor inhoud en beleving, met natuurlijk daaraan gekoppeld een technisch implementatieplan en -budget, en een organisatorisch plan en budget voor het verdere beheer en de groei van het museum. De voorbereiding verloopt over vier werven: inhoud, beleving, technologie en organisatie.

In het bijzonder voor de aspecten inhoud en beleving werden er internationale voorbeelden verzameld in een benchmarkstudie, en lopen er ook contacten met een aantal buitenlandse instellingen en dienstverleners in de erfgoedsector om uit hun ervaringen te leren. De studie zoekt ook inspiratie in andere domeinen, zoals gaming, toerisme, reclame, digitale kunst en entertainment om tot een unieke digitale erfgoedbeleving te komen. Tot nu toe hebben we geen voorbeeld gevonden dat model kan staan voor het virtuele museum, maar wel voor deelaspecten, zoals het verbinden van erfgoed over instellingen heen en het verbreden van het publiek. Het zou dus een zeer uniek project zijn.

Volgens het projectplan zou het voorbereidingstraject worden afgerond tegen het einde van 2022, zodat in de loop van 2023 kan worden gestart met de implementatie van het virtuele museum. Het project werd eind maart 2021 gestart en richt zich in de eerste negen maanden, naast het bouwen aan een draagvlak, op een brede verkenning van richtingen op het vlak van inhoud en belevingsconcepten. Vanaf 2022 zullen dan keuzes worden gemaakt, in nauw overleg met de stakeholders, om op basis daarvan doelgericht een technische onderbouw en een beheersorganisatie te ontwerpen.

Hoe krijgen toekomstige bezoekers een stem? In de trajecten om concepten te ontwerpen – die fase loopt tot het einde van dit jaar – en deze vervolgens in een aantal prototypes uit te werken – vanaf 2022 – maakt het evalueren en testen met de verschillende geledingen van het doelpubliek een integraal deel uit. Enkele teams van studenten van Howest, een deel van het doelpubliek, werkt trouwens mee aan de concepten. Het plan is om die samenwerking nog uit te breiden naar andere scholen. Verder is het plan om naast diverse stakeholders, ook het brede publiek te consulteren over de inhoud van het museum. Op dit ogenblik wordt daarvoor een samenwerkingsplatform opgezet.

Dan kom ik tot de aandachtspunten die Toerisme Vlaanderen en Onroerend Erfgoed hebben aangehaald. Op een aantal vlakken, zoals de aandacht voor het lokale erfgoed aligneert het virtuele museum zich met de visie van Toerisme Vlaanderen op Reizen naar Morgen. Verder wordt gezocht naar wederzijdse versterking wat betreft het ontwerp van de erfgoedbeleving van de toekomst en inhoudelijke programmatie.

Twee belangrijke aandachtspunten voor het agentschap Onroerend Erfgoed zijn de mogelijkheden die het museum kan bieden wat betreft virtualisatie van fysieke plekken, en de valorisatie van archeologisch erfgoed waar vandaag vaak fysiek de ruimte voor ontbreekt. Beide worden meegenomen in de uitwerking van concepten en prototypes.

Wat de evaluatie van dat projectplan betreft, werd de administratie van bij de start nauw betrokken bij de opmaak van dit projectplan. Ze volgt de voortgang van dit project van zeer nabij op. Ook met mijn kabinet wordt regelmatig overlegd, zodat noodzakelijke bijsturingen, indien deze nodig zouden zijn, snel besproken kunnen worden. Het is dus niet zo dat dat plan opeens tevoorschijn kwam vanuit een donkere tunnel, er werd iteratief aan gewerkt. Momenteel zijn bijsturingen nog niet aan de orde geweest. De samenwerking loopt in een open en constructieve sfeer. Wij zullen proberen op dat elan verder te gaan.

De voorzitter: Mevrouw Coudyser heeft het woord.

Cathy Coudyser (N-VA): Dank u wel, minister-president, voor de update van de vorderingen van de voorbereidingen. Ik denk dat we inderdaad alles uit de kast halen om daar een unieke digitale erfgoedbeleving van te maken. Zoals u zegt, zijn hiervan weinig voorbeelden in het buitenland. Wij zijn op dat vlak aan het pionieren. Ik begrijp dat de concepten en de prototypes van verschillende deelaspecten verder uitgewerkt worden in 2022 en dat dat gebeurt in een open, constructieve geest. Ik begrijp dat iedereen die expertise heeft, uit binnen- en buitenland, hierbij betrokken wordt, zoals de hogescholen en zelfs de gamingsector. We zijn inderdaad vooruitstrevend in het opzetten van dit nieuwe en unieke concept. Ik volg de evolutie van dit dossier van nabij op.

De voorzitter: Mevrouw Brouwers heeft het woord.

Karin Brouwers (CD&V): Voorzitter, dit betreft eigenlijk de regeling van de werkzaamheden. Ik dacht dat we ooit gezegd hadden dat we de projectleider van dit

museum voor de geschiedenis en cultuur van Vlaanderen hier eens zouden uitnodigen. Ik weet niet of dat nog altijd mogelijk is. Het is een interessant traject, dat wij van nabij willen opvolgen. Ik dank collega Coudyser voor de interessante vraag.

De voorzitter: Mevrouw Segers heeft het woord.

Katia Segers (Vooruit): Dank u wel, mevrouw Coudyser, voor deze vraag en mevrouw Brouwers, voor de opmerking. Ik had namelijk precies dezelfde opmerking. Ik ben zeer benieuwd naar dit project. Jullie weten dat ik niet meteen de grootste fan ben van het idee, maar ik ben zeer benieuwd naar wat dit zal opleveren.

We weten nu al iets meer over de vorm, die digitaal zal zijn, en over de beleving die het museum moet opwekken. Maar kunt u iets meer vertellen, minister-president, over de inhoud? Wat zal er precies tentoongesteld worden in dit museum? Wie houdt zich daarmee bezig? Hoever staat het daarmee?

De voorzitter: Minister-president Jambon heeft het woord.

Minister-president Jan Jambon: Collega's, ik heb dat aangeboden, toen we het hier de vorige keer over gehad hebben, om de heer Putzeys uit te nodigen. Voor de rest is het aan het parlement. Natuurlijk blijft dat aanbod geldig. In elke volgende fase van het traject kan dat altijd gebeuren. Dat aanbod blijft dus zeker en vast gelden.

Wat het inhoudelijke betreft, is de aanpak – die ik zojuist uiteengezet heb – dat de heer Putzeys met de verschillende erfgoedinstellingen en alle stakeholders overlegt om de inhoud te bepalen. Het is aan die groep om dat te doen. Dat zal op regelmatige basis naar ons, en dus ook naar het parlement gerapporteerd kunnen worden. Hoe dat inhoudelijk vorm krijgt, gebeurt op initiatief vanuit die groep en zeker niet vanuit het kabinet. Dat is een beetje hetzelfde als de aanpak met de canon, waar we nu ook een werkgroep aan het werk gezet hebben, die met voorstellen ter zake naar voren gaat komen.

De voorzitter: Mevrouw Coudyser heeft het woord.

Cathy Coudyser (N-VA): Ja, ik hoor dat er al twee collega's zijn, en ik zal uiteraard ook vragende partij zijn om de heer Putzeys eens uit te nodigen. Dat nemen we mee naar de regeling der werkzaamheden.

Ik denk dat we intussen ook allemaal, van de collega's die hier zijn, een bezoek gebracht hebben aan het Lam Gods. De virtuele beleving daar, is een knap staaltje van hoe je een uniek meesterwerk op een rustige manier – met oog voor details en met de nodige wetenschappelijke achtergrondinformatie – kunt bezoeken, zonder in de rij te moeten staan, of je hoofd te moeten opheffen om een klein stukje te kunnen zien. Dus, als dat unieke museum dan niet enkel de link legt tussen al die verschillende topstukken en -werken die we hebben, maar ook met archeologie, en met het lokale erfgoed, dan denk ik dat we inderdaad een topwerk zullen hebben.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Karin Brouwers aan Jan Jambon, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, Digitalisering en Facilitair Management, over het project Digitaal Podium van Cultuurconnect – 163 (2021-2022)

Voorzitter: de heer Marius Meremans

De voorzitter: Mevrouw Brouwers heeft het woord.

Karin Brouwers (CD&V): Minister-president, deze zomer lanceerde Cultuurconnect de mededingingsprocedure met onderhandeling: 'Opdracht voor diensten voor de uitbouw en de implementatie van een ticketingsysteem en uitbreidingen voor groepen van kunst- en cultuurhuizen'.

Op 1 oktober zou Cultuurconnect na beoordeling een selectie maken van de kandidaten die toegelaten worden tot de gunningsfase die start op 21 oktober. Tot 1 december krijgen de geselecteerde kandidaten de kans om een offerte in te dienen. In de periode december 2021 tot februari 2022 volgen dan de eventuele productdemonstraties, onderhandelingen en eventuele aangepaste offertes. In februari-maart volgt dan de gunningsbeslissing en wordt het contract afgesloten.

In heb daarover al eens een vraag gesteld, op 8 juli, over de stand van zaken van het pilootproject Digitaal Podium van Cultuurconnect, en toen beklemtoonde u dat het helemaal niet uw bedoeling is "om naar een grote, internationale multinational te gaan die dat hier allemaal eens voor ons komt regelen. Ons hele relanceplan is erop gericht om de Vlaamse economie een relance te laten doen, en niet om de economieën in het buitenland te herlanceren. Die bekommernis delen wij absoluut."

Ik stelde toen ook enkele concrete vragen over het lastenboek voor deze mededingingsprocedure, en daarop antwoordde u: "Op uw zeer concrete vraag wie het lastenboek schrijft en wat de objectieve succescriteria zijn, moet ik u het antwoord schuldig blijven. Het departement werkt samen met Digitaal Vlaanderen, maar of daar een consultant bij betrokken wordt, en wie dat dan is, dat antwoord kan ik nu niet geven. We kunnen die informatie meegeven om aan het verslag toe te voegen, als dat goed is."

Tenzij ik erover heb gekeken, hebben wij dat – bij mijn weten – niet ontvangen. Daarom herhaal ik mijn vragen.

Wie schreef het lastenboek en welke consultants werden hierbij betrokken? Welke achtergrond en expertise hebben zij ter zake? Hebben zij, bijvoorbeeld, een werkrelatie met sommige leveranciers van die ticketingsystemen, misschien eventueel zelfs in het buitenland?

Hoeveel kandidaten hebben zich ingeschreven voor de mededingingsprocedure en hoeveel daarvan zijn buitenlandse bedrijven? Ik bedoel daarmee bedrijven die met hun hoofdzetel niet binnen de Europese Unie gevestigd zijn. Hoeveel kandidaten werden op 1 oktober 2021 geselecteerd? Hoeveel daarvan zijn buitenlandse bedrijven?

Hoe ziet Cultuurconnect haar rol als derde partij? Het succes van een geslaagd ticketingsysteem is immers toch gebaseerd op de nauwe samenwerking tussen klant en leverancier.

Heeft Cultuurconnect onderzocht of haar pilootproject marktversturende effecten heeft?

Welke objectieve succescriteria heeft Cultuurconnect geformuleerd voor dit pilootproject?

De voorzitter: Minister-president Jambon heeft het woord.

Minister-president Jan Jambon: Mevrouw Brouwers, ik wil me eerst en vooral excuseren voor het niet nakomen van mijn belofte. U weet dat dat niet mijn gewoonte is. Het secretariaat mag er ons ook op wijzen als er nog iets openstaat. In

ieder geval: ik ben mijn belofte niet nagekomen. Mijn excuses daarvoor. Het is niet voor herhaling vatbaar, het was ook geen slechte wil.

Het bestek werd geschreven door het projectteam van Cultuurconnect in zeer nauwe samenwerking met de projectteams van de piloten – dat zijn de cluster Gent, cluster Zuidwest en de cluster Pajottenland-Zennevallei – en een team van experts uit de brede sector. In totaal zijn meer dan twintig mensen intensief betrokken bij het bestek. Door de ruime samenstelling van de teams verzekert Cultuurconnect zich van heel wat expertise en ervaring met veel verschillende ticketing- en andere systemen. Zo wordt ook de onafhankelijkheid ten aanzien van leveranciers en systemen gevrijwaard.

Het projectteam van Cultuurconnect wordt versterkt met een consultant-expert die als onafhankelijke zelfstandige werkt in de culturele sector in Vlaanderen en in Nederland en die in het verleden heeft gewerkt bij een ticketingsysteemleverancier die geen ticketsystemen meer aanbiedt in de Benelux en ook niet intekent op de opdracht. Die man heeft dus zeker expertise maar is niet verbonden met een aanbod dat op tafel ligt.

Cultuurconnect heeft hierbij formeel onderzocht dat er geen belangenconflicten zijn. Dat wordt weerspiegeld in een aantal contractuele clausules waarbij een geheimhoudingsovereenkomst de vertrouwelijkheid van de hele procedure – onder meer ten aanzien van alle deelnemende en niet-deelnemende leveranciers – garandeert. Deze geheimhoudingsovereenkomst werd overigens met alle deelnemers in de betrokken teams afgesloten.

In totaal hebben zich vier kandidaten ingeschreven voor de procedure. Drie daarvan zijn in het buitenland gevestigd en één in Vlaanderen. Er zijn drie kandidaten geselecteerd waaronder ook het bedrijf met vestiging in Vlaanderen. Het gaat om entiteiten die, al dan niet via een beroep op onderaannemers, gespecialiseerd zijn in ticketingsoftware en sterke referenties kunnen voorleggen.

Cultuurconnect zal minstens de rol van contractpartner ten aanzien van de ticketingsysteemleverancier voor haar rekening nemen, het projectmanagement voor de kunst- en cultuurhuizen doen en ook de governance voor het indienen van change requests – dat zijn verzoeken tot aanpassing – of ontwikkelvragen organiseren. Cultuurconnect kan ook bijkomende rollen opnemen zoals configuratie, training, eerstelijns- of tweedelijnssteun. Cultuurconnect verenigt op die manier de huizen en is de tussenschakel voor de leverancier. Dit is een beproefd model van ontzorging en schaalvergroting dat in veel diensten van Cultuurconnect wordt toegepast tot grote tevredenheid van onder andere de openbare bibliotheken en de cultuur- en gemeenschapscentra. Die aanpak maakt ruimte vrij bij de cultuuractoren om zelf in te zetten op hun inhoudelijke kerntaken en te focussen op samenwerkings- en netwerkverbanden.

Wat de marktverstorende effecten betreft, heb ik Cultuurconnect de opdracht gegeven om, op basis van de conceptnota, deze aanbestedingsprocedure te lanceren. Zoals u weet, kende dit project een lang voortraject waarbij heel wat sectorspelers – inclusief leveranciers van ticketingsystemen – betrokken werden.

In de aanpak van haar aanbestedingsprocedure stelt Cultuurconnect alles in het werk om de competitie zo veel mogelijk te laten spelen op zo veel mogelijk vlakken. Gezien de waarde van deze opdracht gaat het om een Europese procedure, die ook de kans geeft aan niet-Belgische bedrijven om hieraan deel te nemen. De opdracht is opgedeeld in percelen, met onderscheiden vereisten, waardoor de marktwerking op onderscheiden domeinen kan spelen. Er werd bewust gekozen voor een 'best of breed'-aanpak waarbij geen grote totaaloplossingen aan één partij worden gegund, maar voor specifieke deelaspecten telkens de beste leverancier wordt gekozen.

Ik heb er uitdrukkelijk voor geopteerd om Cultuurconnect eerst te laten beginnen met twee piloten, voor slechts een beperkt deel van de markt. Binnen die setting kan Cultuurconnect een aantal zaken onderzoeken. Pas wanneer de resultaten van de pilootprojecten worden gevalideerd, zal worden bekeken of het efficiënt is dat via schaalvergroting ook een groter deel van de kunst- en cultuurhuizen aan dit project deelneemt.

Ik kom tot de succescriteria. In eerste instantie is het doel van dit pilootproject een kwaliteitsvolle oplevering en succesvolle uitrol van de geselecteerde ticketingsystemen bij de piloten op basis van de vereisten uit het bestek. De leidraad voor het bestek zijn de krachtlijnen van de conceptnota Digitaal Podium waarbij vanuit de sector een aantal noden zijn gedefinieerd die als toetssteen zullen dienen bij de evaluatie: het verbeteren van de interne organisatie; een betere bezoekerservaring; op maat van het kunst- of cultuurhuis; meer samenwerking; een betere analyse, rapportering en acties door data, en een basis voor innovatie in de toekomst.

Bij de evaluatie zal er ook veel aandacht gaan naar de tevredenheid van de piloten, het perspectief op een duurzaam financieel model, de integratie in een Vlaams ecosysteem in het kader van het traject Doelgericht digitaal transformeren en een perspectief op opschaling die een duurzame marktwerking mogelijk maakt.

Zoals ik al eerder aangaf, zal dit pilootproject na afloop grondig worden geëvalueerd. Ik zal daarbij vooral bekijken of de door Cultuurconnect vooropgestelde werkwijze beantwoordt aan de noden van de sector en of het project voldoende aansluit bij de doelstellingen van het traject Doelgericht digitaal transformeren, dat in het kader van het relanceplan Vlaamse Veerkracht ontwikkeld wordt. Het pilootproject Digitaal Podium is immers slechts een van de interessante experimenten die in het kader van de digitale transformatie van de cultuursector worden opgezet.

Ten slotte, zoals ik in mijn antwoord op een van uw vorige parlementaire vragen over Digitaal Podium al eens heb aangegeven, moeten we omzichtig omspringen met de mededingingsprocedure Digitaal Podium.

Cultuurconnect dient immers, net als in alle andere aanbestedingsdossiers, die aanbestedingsfase in alle vertrouwelijkheid te kunnen doorlopen. Velen onder jullie kennen vanuit een lokale context de gevoeligheid van dergelijke aanbestedingsprocedures. En om deze tot een goed einde te brengen, moet aan alle juridische voorwaarden kunnen worden voldaan.

Ik ben ervan overtuigd dat de sleutel tot een aantal noodzakelijke vernieuwingen om verdere stappen te zetten in belangrijke lokale en Vlaamse beleidsprioriteiten zoals intergemeentelijke samenwerking, regiovorming, innovatie, digitalisering en cultuurparticipatie, wel degelijk in de kern van de werkprocessen van de kunst- en cultuurhuizen zit. Vele huizen zijn vragende partij om kennis en krachten te bundelen. Een bovenlokaal ontzorgend initiatief en onderlinge samenwerking zijn cruciaal. Dit project om digitale basisinfrastructuur vanuit de sector zelf uit te bouwen, is bovendien ook in hoge mate afgestemd met Digitaal Vlaanderen, met linken naar het relanceproject Doelgericht digitaal transformeren, en met culturele bovenbouwspelers, in het bijzonder publiek, waarvoor dit project een kans is om betere en meer integratie van hun UiT-platformen te realiseren. Ook hier liggen dus kansen om de sector grote stappen vooruit te laten zetten.

De voorzitter: Mevrouw Brouwers heeft het woord.

Karin Brouwers (CD&V): Minister, ik dank u voor uw antwoord. We zitten natuurlijk midden in een procedure, waardoor het moeilijk is om hier bijvoorbeeld namen te gaan noemen of heel specifieke zaken die binnen de vertrouwelijkheid horen. Ik snap dat u hier of Cultuurconnect in de voorbereiding niet het achterste van de tong heeft kunnen laten zien.

Wat mij wel opviel, is dat er voorlopig drie bedrijven geselecteerd zijn, waarvan twee buitenlandse. Op zich hoeft dat niet echt een probleem te zijn, maar het gaat toch een beetje in tegen ... Vlaams relancegeld zouden we natuurlijk het liefst zo veel mogelijk aan Vlaamse bedrijven ten goede laten komen. We zullen zien hoe dit verder loopt.

In elk geval zijn we toch ook wel een beetje bang dat, als de dienstverlening uit het buitenland moet komen, dat nadien misschien wat kan haperen als er problemen rijzen en zo. De ervaring daarmee is toch dat als je een leverancier van dichtbij neemt, dat vaak toch een voordeel heeft. Ik hoop dus dat dat mee in overweging wordt genomen door degenen die daar nu over zullen moeten oordelen.

U zei dat er apart kan worden gegund voor verschillende deelaspecten. Dat vind ik wel heel goed. Het kan dus zijn dat ze alle drie een stukje van de koek hebben. Dat vind ik op zich wel niet slecht. Ik weet niet over wie het gaat, dat is niet het punt, maar er zou geen sprake zijn van één monopolist die hier alles eventjes gaat regelen, wat vanaf het begin toch wel onze vrees was.

We moeten natuurlijk ook opletten voor het volgende. Cultuurconnect besteedt daar relancemiddelen aan. In welke mate is goed afgesproken met Europa dat er in dezen geen sprake kan zijn van marktverstoring? U hebt dat eigenlijk ook zijdelings aangehaald.

De enige vraag die ik dan nog heb, is de volgende. Als Cultuurconnect een of verscheidene leveranciers kiest, en de deelnemers aan het proefproject gaan daar niet mee akkoord, kunnen zij zich dan nog terugtrekken? Is hun steun daarvoor voorwaardelijk of niet? Zijn we zeker dat de deelnemers die zijn uitgekozen – u hebt ze opgenoemd, dacht ik: Gent, Zuidwest en Pajottenland –, dan ook daadwerkelijk zullen volgen? Het hele traject is dan immers afgelegd. Als zij uiteindelijk zeggen dat ze met die of die niet willen samenwerken, zijn ze dan verplicht om dat te doen?

De voorzitter: Minister-president Jambon heeft het woord.

Minister-president Jan Jambon: Het project komt Vlaanderen ten goede. Dat is al één element. We bevinden ons echter natuurlijk in een Europees aanbestedingskader. Daar kan ik ook niet onderuit. Ik ben blij dat er een Vlaamse firma bij is. We zullen zien. Uw conclusie over de deelaspecten is echter terecht: het is niet één molochaanbesteding, er kan worden gekeken naar de beste wat de verschillende elementen betreft. We moeten er natuurlijk ook voor zorgen dat het daarna niet te complex wordt qua beheer. Dat is dus een afweging die die mensen moeten maken.

Kunnen piloten zich terugtrekken als ze niet akkoord gaan? We leven in een vrije samenleving. Er is geen bindend contract met die mensen gemaakt. Ze worden in ieder geval betrokken bij het bepalen van wie het uiteindelijk voor elk deel zal worden. Ik kan dat echter nooit verplichten. Het zou ook stom zijn om aan iemand te zeggen dat hij moet meedoen, zodat die dan volledig tegen zijn zin in dat project blijft zitten. Ik denk niet dat dat de kwaliteit van het project dan ten goede komt. Dat lijkt me nogal logisch.

De voorzitter: Mevrouw Brouwers heeft het woord.

Karin Brouwers (CD&V): Minister-president, ik dank u voor de bijkomende antwoorden. Ik hoop dat het inderdaad ook juridisch allemaal correct in elkaar zit. Het gaat uiteraard 'maar' over een proefproject, maar ook proefprojecten moeten aan alle regels voldoen. De vraag of er in dezen van marktverstoring sprake zou kunnen zijn, blijft toch nog niet helemaal beantwoord in mijn achterhoofd. Maar goed, het

traject is bezig, we zullen zien hoe het verder verloopt, en ik hoop dat het allemaal correct gebeurt.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Elisabeth Meuleman aan Jan Jambon, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, Digitalisering en Facilitair Management, over de vraag van de eventsector om een Vlaamse eventmeester aan te stellen – 232 (2021-2022)

Voorzitter: de heer Marius Meremans

De voorzitter: Mevrouw Meuleman heeft het woord.

Elisabeth Meuleman (Groen): Minister-president, op 1 oktober heropende het nachtleven, als zowat laatste in de rij. Voor de eventsector was dat echter niet echt een reden tot feesten, konden we lezen in de krant. Die sector ziet immers nog steeds zwarte sneeuw. Voor hen viel de 'zomer van de vrijheid' toch nog wat tegen. De actiegroep Sound of Silence slaakte een noodkreet en deed ook een concreet voorstel. Volgens de woordvoester van Sound Of Silence is het de perceptie in de buitenwereld dat de sector weer op volle toeren draait, en draaide in de zomer. Dat is echter helemaal niet het geval. Er is zeker geen sprake van een volledige heropleving van de sector, laat staan dat het niveau van 2019 wordt gehaald.

Bovendien blijven er extra uitdagingen en kosten, zoals het halen van ventilatienormen. Ook al te angstige communicatie of voorbarige communicatie, zoals bijvoorbeeld rond Pukkelpop, doen de perceptie van de eventsector geen goed.

Om het tij te keren, stelt de sector voor om – naar analogie met de Vlaamse Bouwmeester – een Vlaamse Eventmeester aan te stellen: iemand die bruggen bouwt, een dialoog opzet en creatief nadenkt over de promotie van de sector. Hij of zij moet zorgen voor een structurele professionalisering van de sector.

Ik heb hierover de volgende vragen, minister-president.

Erkent u de noden van de eventsector?

Klopt het dat de sector relatief nieuw is en nood heeft aan structurele professionalisering? Op welke vlakken?

Hoe wilt u die professionalisering, afstemming en stroomlijning in de sector aanpakken?

Wat vindt u van het voorstel van een Vlaamse Eventmeester? Bent u dat idee genegen? Ziet u nog andere pistes?

De voorzitter: Minister-president Jambon heeft het woord.

Minister-president Jan Jambon: Mevrouw Meuleman, ik ben me heel erg bewust van de noden van de eventsector. Al sinds het begin van deze crisis heeft mijn kabinet wekelijks contact met spelers uit de eventsector. U weet wellicht ook dat deze sector zeer breed en zeer divers is. Het gaat om activiteiten van puur commerciële aard tot gesubsidieerde culturele initiatieven, van een congres tot een klein of groot festival. Dat zijn allemaal evenementen.

Er werden op het vlak van ondersteuning door de Vlaamse Regering heel wat steunmaatregelen genomen, waarvan deze sector gebruikgemaakt heeft. We denken aan het Vlaams Beschermingsmechanisme, het Garantiefonds, de activiteitenpremie enzovoort. We hebben het er in deze commissie al vaak over gehad.

Daarnaast werden er in de school van Event Flanders tal van tools ontwikkeld om een veilige heropstart van de sector te faciliteren. Het CERM en het CIRM – dus het COVID Event Risk Model en het COVID Infrastructure Risk Model – waren bedoeld om evenementen op een zo veilig mogelijke manier te kunnen laten doorgaan. Het CERM diende specifiek om evenementen te kunnen laten doorgaan. Ter info: het CERM telde meer dan 40.000 gebruikers en er zijn 60.236 COVID Event Scans en dus eventsimulaties gemaakt. Het CIRM moest toelaten aan permanente infrastructuren om evenementen met een nog groter aantal bezoekers COVID-veilig te ontvangen en was er specifiek voor uitbaters van een permanente sport-, culturele of evenementeninfrastructuur zoals stadions sporthallen, theaters, concertzalen, evenementenhallen en congreslocaties. Deze modellen kwamen tot stand dankzij een co-creatieve samenwerking met verschillende stakeholders uit de sector, onder andere de Event Confederation, het expertisecentrum Publieke Impact van de Karel de Grote Hogeschool en Event Flanders.

Daarnaast was er ook het bewustzijn dat een tweede gemiste festivalzomer zware economische en maatschappelijke gevolgen zou hebben voor de ruime sector maar ook dat dit de internationale toonaangevende reputatie van de Vlaamse festivalsector enorme schade zou toebrengen. Minister Demir heeft een deel van de relancemiddelen vrijgemaakt om via Event Flanders een projectoproep 'Flanders is a Festival 2021' te lanceren en op die manier een zeventigtal projecten van zomerfestivalorganisatoren te ondersteunen die inzetten op innovatie, duurzaamheid en netwerking om de corona-uitdagingen het hoofd te bieden.

Toerisme Vlaanderen ontwikkelde voor meetinglocaties, zoals hotels met meetingfaciliteiten, een leidraad rond coronapreventie.

Ook voor het opstellen van de protocollen werd heel nauw samengewerkt tussen de verschillende beleidsdomeinen en met de eventsector.

Klopt het dat de sector relatief nieuw is en nood heeft aan professionalisering? De sector is, denk ik, als dusdanig niet nieuw. Het klopt wel dat wat we de 'eventsector' noemen minder georganiseerd was en niet altijd sprak met een stem. De coronacrisis heeft daar op een positieve manier verandering in gebracht. De Event Confederation, een associatie ter ondersteuning van de sector, heeft heel wat van het lobbywerk op zich genomen om de sector één stem te geven en significante noden aan te kaarten. Zoals ik al eerder zei, heeft mijn kabinet nagenoeg wekelijks overleg met deze mensen.

Hoe willen we de professionalisering, afstemming en stroomlijning in de sector, aanpakken? Initiatieven waarin de krachten worden gebundeld en de visie scherp wordt gesteld om de belangen van de eventsector te ondersteunen, zoals nu met de Event Confederation, zijn aan te moedigen.

De coronapandemie wees ons op de enorme economische en maatschappelijke relevantie van evenementen en tegelijk op de nood aan een overkoepelende aanpak en ondersteuning van de brede sector. We hebben het dan over het CERM, het CIRM, Flanders is a Festival, testevents, sectorprotocollen, steunmaatregelen, enzovoort. Dit alles diende ter ondersteuning van de brede sector.

Event Flanders zal ook in het postcoronatijdperk de verbinding blijven maken tussen sector en overheid. In de eventvisie 2.0 van Event Flanders zal kennisopbouw en kennisdeling een vaste pijler van de Event Flanders-werking worden.

In dat verband zal nu al, in december, de Meet in Flanders Academy, een inspiratie- en kennisdelingsdag worden opengetrokken naar eventprofessionals. Het kennisdelingsmoment dat gepaard ging met het FIAF-project (International Federation of Film Archives) zal worden gefaciliteerd door Event Flanders en samen met de sector worden gedeeld tijdens de Academy. Ondertussen is op basis van die output

ook verder werk gemaakt van een model voor florerende events dat inzet op duurzaamheid, en positieve impact bewerkstelligt dankzij events op bewoners, ondernemers, bezoekers en de plek.

Wat betreft de Vlaamse Eventmeester: ik begrijp uit de contacten met de eventsector dat de meningen binnen de sector zelf verdeeld zijn over het idee van de Sound of Silence-groep. Om zo een voorstel vorm te geven, moet er in de eerste plaats gedragenheid zijn binnen de sector zelf. Ik stel vast dat die er niet is.

Los daarvan denk ik dat we met Event Flanders misschien wel een orgaan hebben om een dergelijke werking ter ondersteuning en promotie van de sector verder uit te bouwen. Zoals u weet is Event Flanders een beleidsdomeinoverschrijdende samenwerking tussen Toerisme, Cultuur, Sport, Kanselarij en Buitenlandse Zaken en is het operationeel in de schoot van Toerisme Vlaanderen.

Ondersteuning van zo een brede en diverse sector zal alleszins om een sterke wisselwerking vragen tussen de beleidsdomeinen zelf, de cultuursector, de sportsector en de toeristische sector.

De voorzitter: Mevrouw Meuleman heeft het woord.

Elisabeth Meuleman (Groen): Minister, ik ben er inderdaad van overtuigd – en ik ben daar blij om – dat u het belang van de eventsector inziet. Het is een economisch grote sector, die instaat voor heel wat tewerkstelling, en die ook zorgt voor een stuk internationale uitstraling. Ik twijfel er niet aan dat u dat belangrijk vindt. Het is inderdaad een heel diverse sector, met grote spelers, maar ook met kleintjes. Ik denk dat we op alle niveaus aandacht moeten hebben voor de organisatoren van events, ook voor de minder grote en kleinere, die het soms moeilijk hebben om een aantal zaken te realiseren. Ik denk bijvoorbeeld aan de ventilatienormen, minister. Dat is voor de culturele sector, maar ook voor de eventsector, steeds meer een probleem.

Mijn bijkomende vraag – ik had het ook al aangehaald – is of daar nog bijkomende ondersteuning voor voorzien is? Het blijkt toch wel problematisch te zijn op dit moment om de normen te halen en de aanpassingen te doen die daarvoor nodig zijn. Worden die normen aangehouden? Zo ja, wordt daar nog extra ondersteuning voor voorzien?

Mijn tweede bijkomende vraag, minister: bent u ook klaar voor een vierde golf, een mogelijke nieuwe opflakking? Het lijkt dat die eraan zit te komen. Dan kijkt de eventsector misschien aan tegen weer geen 'winter van de vrijheid', maar weer een problematische winter. Op welke manier zult u dan nog mogelijke extra ondersteuning voorzien voor de sector?

De voorzitter: Mevrouw Segers heeft het woord.

Katia Segers (Vooruit): Dank u wel, collega Meuleman, voor uw vraag. Ik heb niet per se een bijkomende vraag, maar wel een ondersteuning van de vraag van collega Meuleman, naar de kleine en middelgrote spelers in die zeer diverse en ruime sector. Zeker in het licht van een mogelijke vierde golf, en de eisen die gesteld worden – onder andere op het vlak van ventilatie – en een trage heropstart, wil ik de vraag steunen over welke bijkomende steunmaatregelen u plant, minister-president, voor deze sector?

De voorzitter: Mevrouw Brouwers heeft het woord.

Karin Brouwers (CD&V): Ik was het eerst niet van plan, maar de tussenkomst van mevrouw Segers doet me inderdaad ook ergens aan denken. Ik hoorde vanmorgen op de radio dat men vanuit de sportsector soepelere ventilatieregels

vraagt, of maatregelen die daaromtrent genomen moeten worden. Ik denk dat er toch ook voor de cultuursector gekeken zal moeten worden hoe wij het de komende winter mogelijk maken om alle zalen open te houden zonder heel zware kosten voor alle centra en organisaties. Het is een heel algemene bedenking die ik hier maak. Misschien is dat toch iets om de komende week of weken ook mee te nemen, minister, in uw opdracht als minister van Cultuur. Ik denk dat daar wat vragen leven en onzekerheden spelen. We hopen toch allemaal dat we de komende winter niet weer allerlei zaken op een lager pitje moeten gaan zetten, ook bij cultuur.

De voorzitter: Minister-president Jambon heeft het woord.

Minister-president Jan Jambon: Collega's, ik ga nog even in op de twee concrete vragen over ondersteuning van de ventilatienormen. Volgende week – vrijdag over acht dagen – is er weer een vergadering van het Overlegcomité. Ik heb vorige keer gezegd dat ik dat daar ter sprake wil brengen. Het zal me benieuwen hoe jullie drie partijen daarmee rond de tafel gaan zitten. Het is de minister van Binnenlandse Zaken die het MB schrijft. Ik ga ervan uit dat er federaal dus enorme steun gaat komen van de minister van Binnenlandse Zaken om die normen aan te passen. In ieder geval zal ze aan mij een medestander hebben.

Zijn we klaar voor de vierde golf? Vlaanderen is klaar voor de vierde golf. We zijn voor 92 procent gevaccineerd. Besmettingen interesseren mij iets minder. De druk op het gezondheidssysteem interesseert mij. Ik denk dat we er met onze hoge vaccinatiegraad in Vlaanderen klaar voor zijn, zeker omdat we nu de 65-plussers ook aan het vaccineren zijn. In die zin zijn wij klaar.

Ik ga er niet van uit dat we opnieuw delen van de sectoren moeten stilleggen en al die andere vervelende maatregelen die we het afgelopen anderhalf jaar hebben moeten nemen, herhalen. In het geval er toch iets zou zijn dat we vandaag niet zien aankomen, zal het Vlaams beschermingsmechanisme geactiveerd worden. We houden dat achter de hand voor het geval de omstandigheden van dien aard zijn dat het nodig is. Onze hoge vaccinatiegraad is de beste verzekering om ons leven op een normale manier te kunnen verderzetten. Dat de besmettingen zouden toenemen, had iedereen voorspeld. Dat er meer mensen in het ziekenhuis liggen met covid of griep of andere ziektes is op zich ook niet erg, behalve als je natuurlijk zelf het slachtoffer bent. Waar het ons om gaat, is om overmatige druk op het gezondheidssysteem te vermijden. Dat dient zich in Vlaanderen vooralsnog niet aan.

De voorzitter: Mevrouw Meuleman heeft het woord.

Elisabeth Meuleman (Groen): We hoeven het, denk ik, niet noodzakelijk stil te leggen. Het resultaat zou wel kunnen zijn dat door een vierde golf mensen sowieso minder naar cultuur en evenementen zullen gaan. We zien dat nu al. De verwachte volledige heropleving in cultuur is er nog niet gekomen. Ik denk dat hetzelfde geldt voor de eventsector. Dat klagen ze ook aan en dat hebben ze gezien tijdens de zomer. Als de perceptie van de vierde golf doorzet, de cijfers naar omhoog gaan en de schrik er weer wat inzit, dan kan die sector zonder dat er sluitingen worden opgelegd of extra maatregelen worden genomen, toch nog getroffen blijven. We moeten ook daar waakzaam voor zijn. Het gaat niet alleen over al dan niet stilleggen, het gaat wel over monitoren. Wat zijn de resultaten? Hoe leeft de sector op? En als die het bijzonder moeilijk krijgt, moet de regering klaarstaan om waar nodig te ondersteunen. Dat is mijn pleidooi, minister.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Marius Meremans aan Jan Jambon, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, Digitalisering en Facilitair Management, over de extra investering van een miljoen euro in de amateurkunstenorganisaties – 276 (2021-2022)

Voorzitter: mevrouw Elisabeth Meuleman

De voorzitter: De heer Meremans heeft het woord.

Marius Meremans (N-VA): Collega's, 1.065.000 euro, werd extra vrijgemaakt voor ondersteuning van negen landelijke amateurkunstenorganisaties voor de periode 2022 tot 2016. In totaal zal de regering zo'n 9,28 miljoen euro op jaarbasis toekennen. Dat is een stijging met 13 procent tegenover nu. Dat is uiteraard zeer positief.

Met die extra steun zullen die organisaties hun werking verder kunnen ontplooiën in de volgende beleidsperiode.

De stijging wordt ook beschouwd als een blijk van erkenning voor de belangrijke rol van deze organisaties. Ze krijgen ook de kans om een boost te geven aan de meer dan 2 miljoen mensen in Vlaanderen die aan amateurkunsten doen.

Minister, hoe kijkt u zelf naar deze verhoging van het budget?

Gezien de omvang van de beoefenaars in onze samenleving is dit een impuls die zeer warm wordt onthaald. Maar ziet u nog andere mogelijkheden om deze sector van een extra impuls te voorzien? Zo ja, welke?

U geeft zelf aan dat deze impuls ervoor moet zorgen dat de sector zich blijft vernieuwen, verjongen en verbreden. Op welke wijze ziet u deze impuls als een middel om dat doel te bereiken? Zullen er met andere woorden nog bijkomende doelstellingen worden gekoppeld aan de extra financiële middelen?

De voorzitter: Minister-president Jambon heeft het woord.

Minister-president Jan Jambon: Mijnheer Meremans, u vraagt hoe ik kijk naar de verhoging waarover ik zelf heb beslist. Wel, ik vind dat echt een verschrikkelijke beslissing, echt slecht.

Alle gekheid op een stokje: het mag duidelijk zijn dat ik als minister van Cultuur ook de amateurkunstenaars een warm hart toedraag. Ze zijn niet alleen een voedingsbodem voor de professionele sector, ze verbinden ook mensen met elkaar. U verwijst zelf naar de omvang van de sector en het belang van de amateurkunstenaars in onze samenleving. Qua cultuurparticipatie kan dat natuurlijk tellen. Ik ben dan ook uiteraard zeer verheugd dat ik in deze moeilijke tijden een toch wel aanzienlijke stijging in werkingsmiddelen voor de amateurkunstenkoepels heb mogen doorvoeren.

U vraagt naar andere impulsen. Ik heb mijn administratie de opdracht gegeven het huidige decreet betreffende de amateurkunsten, dat dateert van 22 december 2000, grondig onder de loep te nemen. Dit decreet is ondertussen twee decennia oud en de sector is ondertussen ook verder geëvolueerd: hij blijft zich inderdaad steeds meer vernieuwen, verjongen en verbreden. Ik ben ervan overtuigd dat, hoewel in strikte zin de ondersteuning van het amateurkunstenbeleid tot de bevoegdheden van de lokale overheden behoort, er via decretale kaders extra impulsen kunnen worden gegeven voor deze belangrijke cultuursector. De denkoefening loopt volop. Ik heb begrepen, mijnheer Meremans, dat u daar zelf ook enkele ideeën over hebt. Ik heb kennisgenomen van de conceptnota die u in dit parlement

hebt ingediend. Ik wissel daar graag te gepasten tijde van gedachten over met deze commissie.

Ik kom tot uw vraag over de doelstellingen die worden gekoppeld aan die financiële impuls. De organisaties dienden reeds behoefteplannen in. Op basis daarvan heb ik de beslissing genomen en de financiële injectie doorgevoerd. De volgende stap is dat de organisaties nu beleidsplannen opmaken en opnieuw indienen. Dat wordt het afsprakenkader over hoe ze deze middelen de komende periode mogen aanwenden. Zonder voor te lopen op verdere stappen, lijkt het me vanzelfsprekend dat de betrokken organisaties in hun beleidsplan doelstellingen en acties – en eventueel bijkomende doelstellingen en acties – zullen koppelen aan dergelijke injecties. U weet dat talentontwikkeling daarin voor mij een van de grote prioriteiten is.

De voorzitter: De heer Meremans heeft het woord.

Marius Meremans (N-VA): Het decreet zal inderdaad worden gewijzigd. Dat staat trouwens ook in de beleidsplannen. We zijn daarmee bezig. Het is inderdaad belangrijk om die basis beter te ondersteunen. Maar natuurlijk blijven er op lokaal niveau extra mogelijkheden: een sterkere samenwerking, betere ondersteuning. Zeker op lokaal en interlokaal niveau zouden we die verenigingen toch een duw in de rug kunnen geven. Wij kijken alleszins uit naar de wijzigingen in dat decreet.

Maar ik vond het toch belangrijk om dit aan te halen, collega's. Waarom haal ik dat aan? Omdat 44 procent van de Vlamingen daarmee bezig is. Daar zitten geen BV's bij, geen mensen die achteraan in deze zaal – met het volste recht – de media halen. Dat zijn mensen die elke dag bezig zijn en voor hen is dat ook een erkenning. Dat wilde ik hier bij dezen toch even aanhalen. Dank u wel.

De voorzitter: Mevrouw Brouwers heeft het woord.

Karin Brouwers (CD&V): Collega Meremans, ik dank u voor uw interessante vraag. Ik wil mij gewoon aansluiten bij uw laatste opmerkingen. Amateurkunsten zijn bijzonder belangrijk. Uit de amateurkunsten komen dan later vaak wel professionele kunstenaars voort – het is dus ook een opstap – maar los daarvan is er ook het plezier van vele mensen om binnen de amateurkunsten actief te zijn. Het feit dat er toch een aanzienlijke budgetverhoging is gekomen, stemt ons zeer, zeer tevreden. Dank u wel daarvoor aan de regering, zullen we maar zeggen, en in het bijzonder aan u, minister.

Elisabeth Meuleman (Groen): Minister-president, ik heb ook nog een korte bijkomende vraag. Het is inderdaad een goede zaak dat de budgetten groeien. Dit is een bloeiende sector, die de humus is van ons cultuurleven enzovoort. Ik denk dat we dat allemaal weten. In 2019 was er het onderzoek 'Dit doet me wat', met een ambitieuze visie op amateurkunsten. Een van de belangrijkste conclusies daaruit was dat amateurkunstenaars nood hebben aan meer aanbod qua cursussen en vormingen. Is dat op een of andere manier meegenomen in de stijging van het budget? Zorgt die extra betoelaging ervoor dat dat zich ook vertaalt in een beter en uitgebreider aanbod van cursussen en vormingen voor amateurkunstenaars? Dat was immers toch wel een heel duidelijke vraag.

De voorzitter: Minister-president Jambon heeft het woord.

Minister-president Jan Jambon: Wat dat laatste betreft, het feit dat amateurkunstenverenigingen nu over meer middelen beschikken, moet aanbieders van vorming ertoe aanzetten om inderdaad een aanbod te doen. Het vormingsaspect wordt wel meegenomen in het oppoetsen van het decreet, dat we aan het voorbereiden zijn. Er zijn meer middelen. Het staat de sector nu natuurlijk vrij om te

beslissen een aanbod qua vormingscursussen te doen. Het element zal terugkomen in het decreet.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Karin Brouwers aan Jan Jambon, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, Digitalisering en Facilitair Management, over de leenvergoeding aan auteurs in het kader van de app cloudLibrary – 303 (2021-2022)

Voorzitter: mevrouw Elisabeth Meuleman

De voorzitter: Mevrouw Brouwers heeft het woord.

Karin Brouwers (CD&V): Minister-president, ondertussen iets meer dan een jaar geleden, in september 2020, lanceerde u samen met Cultuurconnect het 'e-lendingplatform' cloudLibrary. We lezen op de website van Cultuurconnect dat er in de zomer van 2021 een uitgebreide gebruikersbevraging zou worden uitgevoerd. Ik heb u vorig jaar naar aanleiding van de lancering al wat bedenkingen overgemaakt in een vraag om uitleg, meer bepaald over de onduidelijkheid en het gebrek aan transparantie over de vergoedingen die auteurs ontvangen voor het digitaal uitlenen van hun werken. Om het toch nog even te schetsen, Cultuurconnect had onderhandeld met Standaard Boekhandel, die daar dan verder mee aan de slag ging. Dan moest Standaard Boekhandel echter met elke uitgever apart verder onderhandelen, en de uitgever met de auteurs. Dat is dus een getrapt systeem, dat voor een stukje binnen het commerciële valt en waarop wij heel weinig zicht hebben. Het is absoluut ondoorzichtig. Ik heb dat toen ook al gezegd. U hebt toen echter ook al gezegd dat u met Cultuurconnect en de Vlaamse Auteursvereniging (VAV) in gesprek zou gaan, zodat de auteurs – de laatsten in de rij, maar wel diegenen die de boeken schrijven, zonder auteurs kunnen we ook niet lezen – "hun rechtmatige deel van de koek" zouden ontvangen.

Wij vernemen nu dat VAV ondanks aandringen nog altijd geen zicht heeft op de opbouw van de betaalde vergoeding per digitale ontlening en het aandeel daarin voor de auteur. In de auteursafrekeningen voor 2020 die de auteurs ontvingen, ontbraken de nodige details om de vergoeding voor e-uitleningen juist te kunnen aflezen en controleren. VAV heeft dan eigen berekeningen gemaakt, op basis van partiële details van een schema met de leveringsvoorwaarden tussen Standaard Boekhandel en cloudLibrary. Dat is onder alle voorbehoud. Ik zal al die cijfertjes hier niet noemen, maar het komt er eigenlijk op neer dat dat een zeer dispaat beeld geeft. Die vergoeding per uitlening van een e-boek zou op den duur schommelen, naargelang het aantal uitleningen, tussen 0,9 eurocent en 9,8 eurocent. Voor een papieren exemplaar ontvangt een auteur sowieso 2 eurocent. Dat is duidelijk, en duidelijk ook veel te weinig, maar goed, dat is een andere discussie, die we ook al hebben gehad.

In Nederland is de situatie anders. Daar krijgen de auteurs per uitlening van een papieren exemplaar een vergoeding van 11 à 14 eurocent. Voor 'e-lending' werd in Nederland 3 miljoen euro extra vrijgemaakt in 2020, voor in totaal 20,8 miljoen uitleningen van e-boeken. Voor een auteur zou dat een extra vergoeding per uitlening van 7,2 eurocent geven. In datzelfde jaar werden 13,8 miljoen e-boeken verkocht. Deze uitleen- en verkoopcijfers bevestigen marktgegevens uit Duitsland die aantonen dat ruime faciliteiten voor uitlenen van e-boeken de verkoop van zowel e-boeken als papieren boeken doen dalen.

Overigens gelden de Nederlandse extra leenvergoedingen voor e-boeken enkel voor titels uitgegeven bij een Nederlandse uitgever. Een Vlaams auteur bij een Vlaamse uitgever valt dus uit de boot.

Ik heb daarover de volgende vragen.

Wat zijn de bevindingen van die bevraging van afgelopen zomer van de gebruikers van cloudLibrary?

Wie werd precies bevraagd? Waren dat enkel de 'gebruikers/ontleners' of ook de auteurs wier werken worden ontleend? Wat waren dan de vragen en bedenkingen van de auteurs bij dit project?

Heeft Cultuurconnect die evaluatie besproken met het Boekenoverleg en/of de VAV? Zo ja, welke afspraken werden er gemaakt over bijsturingen aan dit project?

Hoe evalueert u dit project zelf, minister-president, na een jaar? Welke bijsturingen voorziet u eventueel, onder andere met betrekking tot de billijke vergoeding van de auteurs voor het digitaal ontlenen van hun werk?

In antwoord op mijn eerdere vragen beloofde u om contact op te nemen met federaal minister Dermagne om de leenvergoeding voor papieren boeken te verhogen. Heeft dat overleg reeds plaatsgevonden? Wat is dan het resultaat met betrekking tot de verhoging van de leenvergoeding?

De voorzitter: Minister-president Jambon heeft het woord.

Minister-president Jan Jambon: Mevrouw Brouwers, het is nog te vroeg om de algemene evaluatie en analyse van de resultaten van de gebruikersbevraging te kunnen delen. Cultuurconnect is volop bezig met de verwerking ervan. Eind deze maand zal Cultuurconnect de resultaten voorstellen aan mijn kabinet en aan de administratie.

Cultuurconnect heeft inderdaad enkel de eindgebruikers van het e-boekenplatform bevraagd. Bijgevolg heb ik geen informatie over de vragen en bedenkingen van de auteurs.

Werd deze evaluatie al besproken met het Boekenoverleg? In november 2021 wordt een overleg met de Groep Algemene Uitgevers en de Vlaamse Auteursvereniging georganiseerd. Na dit overleg zal Cultuurconnect een toelichting op het Boekenoverleg inplannen.

Hoe evalueer ik dit project? Ik wil eerst het overleg met Cultuurconnect eind deze maand afwachten, vooraleer ik me uitspreek over die evaluatie.

Wat het overleg over de leenvergoeding betreft: ik heb dit onderwerp terloops ter sprake gebracht op de Interministeriële Conferentie Cultuur (IMC), toen we het over het leenrecht bij de amateurkunsten hadden. Daar is echter niet verder op doorgegaan.

Als het gaat over een verhoging van de leenvergoeding tot het Europese gemiddelde, begrijp ik de wens van de auteurs. De volgende vraag is dan natuurlijk wie dat moet betalen. Dat is ofwel de Vlaamse overheid, ofwel de lokale besturen, bevoegd voor bibliotheken, ofwel de bibliotheekbezoeker. Er zijn maar drie mogelijkheden. Ik denk dat bij geen van die drie groepen momenteel de middelen voorhanden zijn.

Alleszins zal ik mijn administratie de opdracht geven om dit complexe dossier verder voor te bereiden zodat we de juiste beleidskeuzes kunnen maken. We zullen die evaluatie op korte termijn kunnen bekijken, bespreken en daar conclusies uit trekken.

De voorzitter: Mevrouw Brouwers heeft het woord.

Karin Brouwers (CD&V): Minister-president, ik ben dus een beetje te vroeg met mijn vraag, dat is duidelijk. Maar u hebt ondertussen al wel een antwoord gegeven op

een schriftelijke vraag van collega Vandromme, waarin het vooral over de cijfers ging, bijvoorbeeld over het aantal bibliotheken dat er ondertussen aan deelneemt.

Wij vragen ons af of het bereik wel voldoende is. Het aantal bibliotheken dat meedoet, is wel gestegen, maar een op de drie neemt nog altijd niet deel, als we die cijfers juist interpreteren. Ook zou slechts 3,4 procent van het aantal volwassen Vlaamse bibliotheekgebruikers gebruikmaken van e-lending. Dat cijfer zou toch nog wat moeten stijgen. Maar dat is een evaluatie die ik zelf maak. Ik vraag me af of we echt van een succes kunnen spreken. Het is het begin, het moet nog groeien. We gaan dat zeker niet afschrijven nog voor het goed en wel gelanceerd is.

Ik hoop toch dat er wat meer doorzichtigheid kan komen over die vergoedingen. Als we zien dat die groei van e-lending de verkoop van zowel e-boeken als papieren boeken doet dalen, dan moeten er toch wel wat alarmbellen afgaan. Onze auteurs moeten toch op een goede manier betaald worden voor die e-lending.

Ik heb hierover de volgende vraag. Hoe reageert u zelf op die discriminatie dat de extra vergoeding voor e-uitleningen die in Nederland wordt betaald – waar wij natuurlijk niets over te zeggen hebben – enkel geldt voor boeken uitgegeven bij Nederlandse uitgeverij en dus niet voor Vlaamse auteurs die worden uitgegeven bij Vlaamse uitgeverijen maar wel worden uitgeleend in Nederland? Ik denk dat u dat toch eens zou moeten bekijken, samen met uw Nederlandse collega. We zouden toch moeten bekijken hoe we die zaken wat meer kunnen stroomlijnen.

Ik besef dat momenteel niet zomaar de middelen klaarliggen om de leenvergoeding – of het nu op papier of digitaal is – te gaan verhogen, maar het zou wel interessant zijn om daar misschien een planning in te steken, een fasering, waarin de zaken geleidelijk aan op een beter niveau kunnen komen. Ik weet niet of u al overleg hebt gepleegd met uw federale collega, maar ik neem aan dat u misschien gaat wachten ... u hebt dat gezegd? Excuseer, dat heb ik dan gemist. Mijn excuses. Maar dat verhaal van Nederland, dat moeten we toch ook eens nader bekijken, denk ik, voor onze Vlaamse auteurs die daar worden uitgeleend.

De voorzitter: Minister-president Jambon heeft het woord.

Minister-president Jan Jambon: Wat dat Nederlandse verhaal betreft: ik zal dat meenemen naar de Taalunie, om het daar met de collega te bespreken. Maar misschien moeten we toch wachten tot er een nieuwe regering is in Nederland, want ik denk dat mevrouw van Engelshoven op dit moment nog weinig engagement kan nemen. Maar zodra er een nieuwe Nederlandse regering is, zal ik dat punt meenemen. Het lijkt mij dat we zoiets inderdaad voor het Nederlandse taalgebied moeten kunnen regelen. Dat lijkt me een materie voor de Taalunie te zijn.

De voorzitter: Mevrouw Brouwers heeft het woord.

Karin Brouwers (CD&V): Ja, er zijn dus nog landen waar de regeringsvorming wat langer duurt dan men zou mogen verwachten. Ik besepte het even niet, maar er is inderdaad nog geen nieuwe minister van Cultuur in Nederland, dus het is het beste daarop te wachten. Dank u.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Marius Meremans aan Jan Jambon, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, Digitalisering en Facilitair Management, over de extra middelen voor OP/TIL, het steunpunt voor bovenlokale cultuur – 304 (2021-2022)

Voorzitter: mevrouw Elisabeth Meuleman

De voorzitter: De heer Meremans heeft het woord.

Marius Meremans (N-VA): Op de vergadering van 8 oktober laatsleden gaf de Vlaamse Regering extra middelen aan het steunpunt voor Bovenlokale Cultuur, OP/TIL, voor de periode 2021-2024. 100.000 euro extra middelen, nadien 200.000 euro voor de komende jaren tot en met 2024. Wat is de bedoeling, met deze extra middelen? Het steunpunt neemt enerzijds het bovenlokaal bibliotheekbeleid mee, anderzijds de dienstverlening aan gemeentelijke diensten, instellingen en afgeleiden. Daarnaast zal het steunpunt ook een extra opdracht opnemen om de regiovorming in het bovenlokale cultuurveld verder voor te bereiden en vorm te geven.

Dat zijn drie initiatieven. Het is een goede zaak dat OP/TIL deze rol opneemt en de bovenlokale verder versterkt. Maar het is ook belangrijk dat het bovenlokale culturele veld zijn plaats gaat vinden in die nieuwe regio's, en dat die regio's ook, via intergemeentelijke samenwerking, hun taak daarin gaan opnemen. Dat zal niet eenvoudig zijn, aangezien sommigen tot de regio behoren, en anderen dan weer niet, en dan krijg je weer die problematiek. Maar ook hier zal voor OP/TIL een belangrijke opdracht weggelegd zijn.

In het addendum bij die overeenkomst valt te lezen dat er extra ingezet zal worden op het versterken van lokale culturele actoren zoals cultuurdiensten, bibliotheken, cultuur- en gemeenschapscentra, door hen te stimuleren tot bovenlokale en transversale samenwerking. We horen echter ook de vraag binnen de amateurkunsten-sector – ik verwijs ook naar mijn vorige vraag – om hier ook meer ondersteuning in te ontvangen vanuit het steunpunt.

OP/TIL krijgt, zoals gezegd, een belangrijke rol om de regiovorming verder vorm te geven. Het krijgt ook een rol als expertisecentrum en aanspreekpunt om intergemeentelijke culturele samenwerkingsverbanden te helpen bij de regiovorming. Haar rol in dezen wordt duidelijk afgebakend in de nieuwe beheersovereenkomst. Ook de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG) wordt daarin vermeld. Ook zij heeft sowieso een rol in de ondersteuning van lokale besturen, ook op cultureel vlak.

Daarbij heb ik volgende vragen.

Zal OP/TIL, net zoals voor andere sectoren, verder inzetten op de ondersteuning van amateurkunsten? Zullen ook de andere cultuursectoren betrokken worden, waardoor er ook meer transversale samenwerking tot stand komt?

Is er meer duidelijkheid over welke rol OP/TIL zal opnemen vanaf het moment dat de regiovorming tot stand is gekomen, en deze intergemeentelijke samenwerkingsverbanden op de regio's geënt zijn?

Is het de bedoeling dat OP/TIL bepaalde aan cultuurbeleid gerelateerde taken van de VVSG zal overnemen, of heeft de nieuwe beheersovereenkomst als doel hier een bredere samenwerking tot stand te brengen?

De voorzitter: Minister-president Jambon heeft het woord.

Minister-president Jan Jambon: Wat uw eerste vraag betreft, mijnheer Meremans, heeft OP/TIL vanuit de overheid geen aparte opdracht gekregen om in te zetten op de ondersteuning van de amateurkunstensector. OP/TIL werkt als bovenlokaal steunpunt cultuurbreed en voor het volledige culturele veld. Waar mogelijk worden linken gelegd met andere beleidsdomeinen. Daartoe heeft OP/TIL ook regelmatig overleg met de andere bovenbouworganisaties zoals onder andere met de sectorsteunpunten, de belangenbehartigers en de negen amateurkunstenorganisaties. Binnen OP/TIL is er een vaste consulent aanspreekpunt voor deze

sector. In december wordt ook een netwerkmoment georganiseerd tussen de negen amateurkunstenorganisaties en de bovenlokale intergemeentelijke samenwerkingsverbanden met het oog op samenwerking.

Amateurkunstenaars en -verenigingen kunnen bij OP/TIL terecht voor ondersteuning binnen de doelstellingen van het Bovenlokaal Cultuurdecreet van 15 juni 2018, namelijk het stimuleren tot bovenlokaal en transversaal werken en samenwerken. Een beleidsprioriteit binnen de projectwerking van het decreet is ook de inzet op jong en nieuw talent, wat aansluit bij het thema van de talentontwikkeling dat een belangrijk gegeven is binnen de amateurkunstensector.

OP/TIL organiseert workshops en infosessies samen met amateurkunstenorganisaties of voor hun personeelsleden. Er is ook samenwerking of afstemming rond publicaties, beleidsplannen enzovoort. OP/TIL zal deze ondersteuning voor de amateurkunstensector, net als voor de andere sectoren, verderzetten. Rond de nieuwe taakstelling in het addendum geeft OP/TIL ook aan dat de negen amateurkunstenorganisaties belangrijke partners voor haar zijn en dat ze in het kader van de ondersteuning van het lokale veld met hen in gesprek wil gaan.

Wat OP/TIL en de regiovorming betreft. In het addendum bij de beheersovereenkomst met OP/TIL wordt in operationele doelstelling 1.5 de opdracht bepaald dat OP/TIL de culturele samenwerkingsverbanden ondersteunt bij de implementering van of alignering op de regiovorming. OP/TIL zal hiervoor kennis en expertise rond regiovorming opbouwen en zal deze kennis en expertise delen met de Vlaamse overheid, met het brede culturele veld en de culturele bovenbouwspelers. Bovendien zal OP/TIL de noden in het kader van regiovorming bij de erkende culturele intergemeentelijke samenwerkingsverbanden in kaart brengen en delen met de Vlaamse overheid in functie van eventuele wijzigingen aan de regelgeving ten gevolge van de regiovorming. OP/TIL begeleidt daarnaast ook in nauw overleg met het Departement Cultuur, Jeugd en Media en het Agentschap Binnenlands Bestuur de samenwerkingsverbanden bij hun alignering op de regiovorming. Daarbij zal OP/TIL zich in de eerste plaats richten op de erkende culturele intergemeentelijke samenwerkingsverbanden, maar uiteraard kunnen ook niet-erkende culturele bovenlokale samenwerkingsverbanden met vragen bij OP/TIL terecht.

Het is niet de bedoeling dat OP/TIL taken zal overnemen van de VVSG. Deze organisatie heeft als doel als belangenbehartiger van de steden en gemeenten een specifieke taak te vervullen. Als opdracht voor OP/TIL staat in het addendum het volgende: "OP/TIL versterkt de lokale culturele actoren door hen te stimuleren tot bovenlokale en transversale samenwerking." Deze opdracht is geformuleerd vanuit de overtuiging dat lokale culturele actoren versterkt kunnen worden door bovenlokale samenwerking en door uitwisseling en afstemming. En dat is het uitgangspunt waarbinnen OP/TIL concrete acties zal uitwerken.

Het addendum bepaalt bovendien dat OP/TIL aanvullend moet werken met de andere spelers en met hen moet afstemmen. OP/TIL zal daarom de komende weken in overleg gaan met de andere bovenbouworganisaties waaronder de VVSG. Tegen april 2022 zal OP/TIL deze opdracht omgezet hebben in concrete acties. OP/TIL was aanwezig bij het centrumstedenoverleg cultuur van de VVSG en binnenkort is er ook een concreet overleg ingepland met enkele belangenbehartigers. Er wordt op dit moment gefocust op overleg met het oog op afstemming. De concrete resultaten zullen de komende maanden verder duidelijk worden.

De voorzitter: De heer Meremans heeft het woord.

Marius Meremans (N-VA): U zegt dat het de bedoeling van OP/TIL is dat het de negen amateurkunstenorganisaties bovenlokaal zal toeleiden. Dat is oké. U hebt inderdaad ook geschetst dat men er werk van zal maken om naar de regiovorming te gaan. Dat is ook nodig. Ik heb wel nog een vraag naar timing. Het is echt wel

essentieel dat, als we naar de regiovorming gaan die nu door de Vlaamse overheid gefinaliseerd is, we een aantal zaken daarop afstemmen. Ik hoop dat de timing van OP/TIL dat voor ogen houdt.

De provinciale middelen zijn weggefallen. Heel wat organisaties zijn op zoek naar alternatieven. Ik denk dat ook het bovenlokale niveau, geënt op regiovorming, daarin een belangrijke rol kan spelen. Ik ben blij dat de organisatie daar werk van maakt, maar ik zal geregeld ook navragen hoe de timing wordt gehanteerd. Want dat is essentieel, zodat die regio op verschillende vlakken een rol kan spelen en ook op gebied van cultuur eigen accenten kan leggen. Daardoor kan het lokale niveau misschien een aantal taken overnemen, zodat Vlaanderen zich meer kan focussen op wat nationaal van belang is.

Elisabeth Meuleman (Groen): Ik heb zelf nog een korte bijkomende vraag, minister. Er is inderdaad nood aan ondersteuning en input vanuit verschillende sectoren. Daar is duidelijk een taak weggelegd voor OP/TIL. Maar waar er ook grote vraag naar en nood aan is, is de verzameling van cijfermateriaal en data. Vroeger, met het decreet Lokaal Cultuurbeleid, was er een rapporteringsplicht. Maar door het wegvallen daarvan is er toch wel heel wat belangrijke informatie verloren gegaan.

Minister, zal het steunpunt die rol opnemen van dataverzameling? Of zo niet, op welke manier zult u ervoor zorgen dat toch wel heel nuttige en essentiële informatie, zoals het aantal bibliotheekbezoeken, bezoeken aan culturele centra, aan georganiseerde activiteiten worden bijgehouden? Want meten is weten. Wie zal dat doen, minister?

De voorzitter: Minister-president Jambon heeft het woord.

Minister-president Jan Jambon: Mevrouw Meuleman, wat uw concrete vraag betreft: dat is natuurlijk een discussie die destijds nog met – niet uw voorganger, want u zat toen ook al in de commissie – Staf Pelckmans een aantal keren aan de orde was. Die vraag ligt op dit moment nog open. Doordat we die bovenbouw niet meer doen, is het ook aan de lokale besturen om zich op dat vlak te organiseren en blijft die vraag eigenlijk nog een beetje open. We hebben daar op dit moment nog geen concreet antwoord op.

De voorzitter: De heer Meremans heeft het woord.

Marius Meremans (N-VA): Het is gewoon het effect. We hebben die discussie inderdaad vroeger ook al gevoerd. Het is het lokale niveau dat zich regionaal moet organiseren. Dat is essentieel. Ze moeten een eigen landschapstekening kunnen maken, ze moeten eigen accenten kunnen leggen voor hun regio. Dat vind ik essentieel. Ik dank u.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Marius Meremans aan Jan Jambon, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, Digitalisering en Facilitair Management, over het eengemaakte bibliotheekstelsel en de regiobibliotheken – 310 (2021-2022)

Voorzitter: mevrouw Elisabeth Meuleman

De voorzitter: De heer Meremans heeft het woord.

Marius Meremans (N-VA): Mijn vraag om uitleg is een opvolging van mijn vraag om uitleg van 11 maart 2021 over het interbibliothecaire leenverkeer, want we

zien toch wat verschuivingen in boekenland. Bibliotheken in de provincie Antwerpen houden momenteel de deuren gesloten omdat ze overschakelen op een nieuw softwaresysteem, Wise. Dit gebeurt in het kader van de overgang naar een eengemaakt bibliotheeksysteem.

Op deze manier heeft het publiek toegang tot een brede collectie van samenwerkende bibliotheken en kan er gekozen worden tussen verschillende collectiediensten, zoals lenen, reserveren of leveren.

Dat is interessant voor een vorm van intergemeentelijke samenwerking – daar ben ik weer. Oost-Vlaanderen kent al enige tijd een aantal regiobibs, zoals Route42 en Meetjesland. In Vlaams-Brabant is er bijvoorbeeld Regiobib Pajottenland-Zennevallei. Lier, Lint, Bonheiden, Duffel, Sint-Katelijne-Waver, Putte en Berlaar hebben Regiobib Rivierenland opgericht. Met één lidkaart bij een van de aangesloten bibliotheken, kun je terecht in alle bibliotheken van de regio. Daardoor is het interbibliothecaire leenverkeer gratis en ga zo maar door. Er zijn tal van voordelen, waaraan ook andere intergemeentelijke samenwerkingen of regio's een voorbeeld kunnen nemen, mochten ze zo'n systeem nog niet hebben.

Minister, kunt u een huidige stand van zaken geven in verband met het eengemaakte bibliotheeksysteem?

Hoeveel regiobibliotheken telt Vlaanderen momenteel? Wat is de rol van OP/TIL als steunpunt in promotie en inhoudelijke ondersteuning van deze samenwerkingsvorm?

Is er bij deze intergemeentelijke samenwerkingsverbanden, die tot stand kwamen binnen het eengemaakt bibliotheeksysteem, reeds rekening gehouden met de nieuwe regiovorming? Zo neen, hoe zal die overgang dan worden gefaciliteerd?

De voorzitter: Minister-president Jambon heeft het woord.

Minister-president Jan Jambon: Mijnheer Meremans, de migratie naar het eengemaakte bibliotheeksysteem (EBS) verloopt volgens plan. We zitten intussen aan de zesde migratiegolf en 268 bibliotheken zijn aangesloten op het bibliotheeksysteem. Van 14 tot 20 oktober sloot Cultuurconnect 5 Antwerpse bibliotheken van het provinciaal bibliotheeksysteem Antwerpen aan op het eengemaakte bibliotheeksysteem, na een half jaar intensieve voorbereiding met die bibliotheken. Midden november volgt nog de aansluiting van de stad Antwerpen, de grootste bibliotheek van Vlaanderen. Daarmee zijn alle provinciale bibliotheeksystemen overgezet. Ik gaf ook bibliotheken die niet op een provinciaal bibliotheeksysteem aangesloten zijn de kans om over te stappen naar het EBS, en al die bibliotheken gaven aan daarop in te gaan. We kunnen dus spreken van een groot succes. Cultuurconnect zal bijgevolg nog 38 'losse' bibliotheken aansluiten tussen nu en het voorjaar van 2023, dus op nog anderhalf jaar tijd. Intussen werken Cultuurconnect, de bibliotheken en de leverancier van het nieuwe bibliotheeksysteem ook aan vernieuwingsprojecten en continue verbetering van het systeem, met wekelijkse releases en drie grote releases per jaar.

Dan was er de vraag hoeveel regiobibliotheken Vlaanderen telt, en over de rol van OP/TIL. Cultuurconnect ontwikkelt en exploiteert het eengemaakte bibliotheeksysteem voor alle Vlaamse en Brusselse Nederlandstalige openbare bibliotheken, in opdracht van de Vlaamse overheid. Begin 2023 zullen alle openbare bibliotheken aangesloten zijn. Bij instap kan elke openbare bibliotheek kiezen uit een van de vijf samenwerkingsmodellen. Die gaan van geen samenwerking met andere bibliotheken tot een fusie van bibliotheken, en alles daartussen.

Bij samenwerkingsgroep 0 is er geen samenwerking met andere bibliotheken. In totaal kozen 91 bibliotheken voor dit model. Bij samenwerkingsgroep 1 betaalt een

klant in de bibliotheken die samenwerken, één keer lidgeld, maar moet hij zich wel inschrijven in elke bibliotheek apart. In totaal kozen 82 bibliotheken voor dit model. Bij samenwerkingsgroep 2 betaalt een klant net als in groep 1 slechts één keer lidgeld, maar deze bibliotheken hebben bovendien hetzelfde uitleenreglement, zodat een klant dezelfde uitleenregels heeft in alle bibliotheken die samenwerken. In totaal kozen 61 bibliotheken voor dit model.

Vanaf samenwerkingsgroep 3 spreken we van regiobibliotheken. Binnen die groep biedt Cultuurconnect nog 3 varianten aan. Bij samenwerkingsgroep 3a – het lijkt wel een van de powerpointpresentaties in de coronatoestand – vormen de bibliotheken binnen een samenwerkingsverband één financiële organisatie en bieden ze hun klanten een regiobib-lidmaatschap aan. Dat betekent dat een klant meteen wordt herkend in alle bibliotheken van de samenwerking en openstaande boetes kan betalen in een andere bibliotheek van de samenwerking. In totaal kozen 56 bibliotheken verenigd in 8 regiobibliotheken voor deze formule. Het gaat om Bibbur, Bibkwintet, BibliNK23, Druivenstreek, Neteland, Pajottenland-Zennevallei, Rivierenland en Stuifzand. Bij samenwerkingsgroep 3b gaat de samenwerking van de regiobibliotheek nog een stap verder, waarbij bibliotheken niet enkel één financiële organisatie vormen en een gezamenlijk lidmaatschap, maar ook een gezamenlijk transportsysteem hebben. Concreet betekent dit dat een klant uitgeleende exemplaren in elke bib kan inleveren of gereserveerde exemplaren in elke bib kan ophalen. Bovendien kan een klant een gereserveerde titel uit alle bibliotheken van de samenwerking laten overkomen. In totaal kozen 15 bibliotheken voor dit model. Het gaat om de regiobibliotheken Dijk92 en Route42. Cultuurconnect biedt met samenwerkingsgroep 3c nog een extra mogelijkheid aan. Het gaat hier om een regiobibliotheek met verdere geavanceerde samenwerkingsopties, zoals bijvoorbeeld gezamenlijke communicatie, waarbij één bibliotheek alle brieven stuurt, of een 'floating' collectie, met exemplaren die blijven staan in de bibliotheek waar ze worden ingeleverd. Tot nu toe koos nog geen enkele bibliotheek voor dit model.

Bij samenwerkingsgroep 4 gaat men echt over tot een fusie en worden de bibliotheken van het samenwerkingsverband samengevoegd tot één nieuwe bibliotheek.

Ik wil hierbij toch nog graag een kanttekening maken. Met de term 'regiobibliotheek' wordt, voor alle duidelijkheid, elke vergevorderde samenwerkingsvorm tussen openbare bibliotheken bedoeld. Zoals net toegelicht, heeft dat heel vaak vertalingen op technisch vlak in het eengemaakte bibliotheekstelsel. Er bestaan echter ook regiobibliotheken die vooral inzetten op een vergevorderde samenwerking op inhoudelijk en promotioneel vlak. Een voorbeeld daarvan is Regiobibliotheek Meetjesland, die een zeer sterke inhoudelijke en promotionele werking heeft, maar in het EBS koos voor samenwerkingsvorm 2.

Wat de rol van OP/TIL inzake de ondersteuning van regiobibliotheken betreft, kan ik u zeggen dat in het addendum bij de beheersovereenkomst met OP/TIL in het kader van de bijkomende taakstelling is opgenomen dat "OP/TIL de lokale culturele actoren versterkt door hen te stimuleren tot bovenlokale en transversale samenwerking". Deze opdracht is geformuleerd vanuit de idee dat lokale culturele actoren kunnen worden versterkt door bovenlokale samenwerking, en ook door uitwisseling en afstemming.

Aangezien openbare bibliotheken lokale actoren zijn, zal de samenwerking tussen bibliotheken ook door OP/TIL ondersteund worden, maar wel vanuit een transversale benadering. De meeste van de erkende intergemeentelijke samenwerkingsverbanden in het kader van het Bovenlokaal Cultuurdecreet hebben bovendien ook een deelwerking rond bibliotheken. Uiteraard kunnen openbare bibliotheken – en hun samenwerkingen die geen onderdeel zijn van een erkend intergemeentelijk samenwerkingsverband in het kader van het Bovenlokaal Cultuurdecreet – bij

OP/TIL terecht voor ondersteuning rond vormen van samenwerken en de linken naar andere beleidsdomeinen.

Werd er rekening gehouden met de regiovorming? Sinds de beslissing over de afbakening van de nieuwe referentieregio's in het kader van de regiovorming in maart van dit jaar, waakt Cultuurconnect er, in nauw overleg met OP/TIL en met het Departement Cultuur, Jeugd en Media, mee over dat er geen regiobibliotheken worden gevormd buiten dat kader.

Er zijn twee bestaande regiobibliotheken die vóór de nieuwe Vlaamse richtlijnen zijn gevormd en een samenstelling kennen die niet binnen één referentieregio valt. In Route42 zou Geraardsbergen moeten verhuizen naar de regio Dender. In Dijk92 zouden Wetteren en Laarne moeten verhuizen naar de regio Gent.

Cultuurconnect zal in het eengemaakte bibliotheeksysteem een uitstapscenario ontwikkelen in overleg met de betrokken bibliotheken en de leverancier. Het systeem is hier flexibel genoeg voor. De werkzaamheden zijn gelijkaardig als een bibliotheek in een regio wil stappen, als een regio naar een volgende gradatie van samenwerking wil verschuiven of als gemeenten fuseren. Zo heeft Cultuurconnect naar verwachting al heel wat verschuivingen en fusies in te plannen na het einde van de laatste migraties in 2023. Tot zover mijn uitgebreide antwoord.

De voorzitter: De heer Meremans heeft het woord.

Marius Meremans (N-VA): Het was inderdaad een zeer uitgebreid antwoord, minister-president, dat ik ook in extenso zal bekijken. Het is in elk geval duidelijk. Als voormalig schepen van Cultuur ben ik blij dat 'mijn' bibliotheek al een verregaande samenwerking kent in Dijk92.

Dank u wel voor uw toelichting. Ik zie dat we op de goede weg zijn. Inderdaad, ik hoop en merk dat OP/TIL bibliotheken zal betrekken bij de regiovorming – nogal logisch – maar ook bij die overkoepelende culturele samenwerking, omdat bibliotheken nu eenmaal een fundament zijn, een basis vormen voor laagdrempelige cultuurbeleving.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Katia Segers aan Jan Jambon, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, Digitalisering en Facilitair Management, over een eerlijk loon voor artiesten

– 316 (2021-2022)

Voorzitter: mevrouw Elisabeth Meuleman

De voorzitter: Mevrouw Segers heeft het woord.

Katia Segers (Vooruit): Streamingplatformen als Netflix, Streamz, Disney+ en dergelijke worden almaar populairder bij de Vlamingen. De coronacrisis heeft daar zeker toe bijgedragen, we hebben massaal media gebruikt. Het kijkgedrag van de Vlaming wijzigt razendsnel, dat blijkt onder andere uit de jaarlijkse Digimeter. Bovendien genieten steeds meer buitenlandse kijkers van onze Vlaamse producties, nu Netflix zijn aanbod heeft uitgebreid. De Vlaamse producties zitten dus in de lift. Daar kunnen we alleen maar verheugd over zijn. De verspreiding ervan wordt groter dankzij die streamingplatformen.

Maar deze – op zich positieve – evolutie betekent niet altijd rozengeur en maneschijn voor de acteurs en de andere artiesten die meewerken aan deze producties. Het businessmodel achter de streamingplatformen leidt ertoe dat een acteur niets

meer verdient aan een productie wanneer die succes boekt op een streamingplatform. In de praktijk betekent dat dat, of een film of serie nu duizend, honderdduizend of een miljoen keer wordt gestreamd, daar voor de acteurs geen enkele meerinkomsten tegenover staan. Hun loon blijft in alle gevallen hetzelfde.

Kortom, de mensen op de set – die eigenlijk ook het succes maken van een film of een reeks – delen niet in het succes van die streamingplatformen.

Daar willen de Vlaamse acteurs nu paal en perk aan stellen. Op 12 oktober hebben zij een actie gelanceerd met de hashtag #fairpayvoorartiesten, onder de noemer van PlayRight, om een eerlijke vergoeding te krijgen voor hun werk. Ik besef ook dat dit in eerste instantie een federale materie is, maar ik denk dat we voor Vlaanderen toch ook wel een rol kunnen spelen.

Daarom heb ik de volgende vragen voor u, minister-president.

Wat is uw appreciatie van het heersende businessmodel van streamingplatformen, waarbij blijkt dat acteurs niet mee kunnen delen in het succes van een productie?

Wat kunt u, vanuit de Vlaamse Regering, eraan doen om ervoor te zorgen dat acteurs een eerlijk loon kunnen krijgen voor hun werk?

Hebt u in uw eigen digitaliseringsoperatie van het relanceplan Vlaamse Veerkracht aandacht voor deze problematiek?

De voorzitter: Minister-president Jambon heeft het woord.

Minister-president Jan Jambon: Mevrouw Segers, wat betreft mijn appreciatie van het heersende businessmodel: de bezorgdheid die u uit, is een bezorgdheid die ik steun. Acteurs, maar evenzeer regisseurs, scenaristen enzovoort, moeten mee kunnen delen in het succes van iets dat dankzij hun artistieke of creatieve talent kan bestaan. Dat is echter complexe materie waar meerdere actoren verantwoordelijk zijn.

Hiervoor moet u zeker ook mijn federale collega bevoegd voor economie aanspreken. Zijn diensten zijn momenteel bezig met de omzetting van EU-richtlijn 2019/790 inzake auteursrechten en naburige rechten in de digitale eengemaakte markt waar dit ook aan bod komt. Ik verwijs naar hoofdstuk 3 van de richtlijn over de billijke vergoeding van auteurs en uitvoerende kunstenaars in exploitatiecontracten. Artikel 18 gaat over het beginsel van passende en evenredige vergoeding. Het eerste lid bepaalt: "De lidstaten zorgen ervoor dat, wanneer auteurs en uitvoerende kunstenaars hun uitsluitende rechten voor de exploitatie van hun werken of andere materialen in licentie geven of overdragen, zij gerechtigd zijn een passende en evenredige vergoeding te ontvangen". In het tweede lid van hetzelfde artikel staat: "Bij de omzetting van het in lid 1 bedoelde beginsel in het nationale recht zijn de lidstaten vrij om verschillende mechanismen te gebruiken en houden zij rekening met het beginsel van contractuele vrijheid en een billijk evenwicht tussen rechten en belangen".

Ik heb hiervoor ook het Vlaams Audiovisueel Fonds (VAF) gecontacteerd. In de nieuwe beheersovereenkomst zal ik daar ook aandacht aan schenken. Het VAF zal in de nieuwe overeenkomsten een clause opnemen over het laten naleven van het Sociaal Charter en het feit dat men 'fair pay' moet nastreven. Ik besef dat dit natuurlijk beperkt is tot de producties waaraan het VAF deelneemt – subsidies toekent – en bovendien is het controleaspect daar zeer moeilijk. Het gaat dus over een beperkt aantal producties in een veel groter geheel. Maar het VAF speelt daar wel een voorbeeldrol, denk ik.

Wat plannen we zelf te doen? Een eerlijk loon voor acteurs is voor mij al sinds mijn benoeming als minister van Cultuur een belangrijk thema. Net als andere uitvoerende of creërende kunstenaars vormen zij niet minder dan de hoeksteen van ons kunstenlandschap. Dat heb ik zo ook aangegeven in mijn Strategische Visienota op 1 april 2020. Deze nota betekende daarmee de start van een traject ter opwaardering van de positie van acteurs en kunstenaars in het algemeen, met name wat betreft de aandacht voor een correcte vergoeding van kunstenaars. Dat engagement van mijn kant werd nog dit jaar geoperationaliseerd binnen het hernieuwde Kunstendecreet en het bijhorende uitvoeringsbesluit. Ook in het afgesloten VIA 3-akkoord werd er bijkomende aandacht besteed aan een betere werkomgeving voor de werknemers in de kunstensector, met specifieke aandacht voor de situatie van de flexwerkers.

Het statuut van de kunstenaar – dat weet u – is federale materie, maar niettemin maken we ons als Vlaamse Gemeenschap sterk om binnen onze bevoegdheden middelen aan te wenden om de positie van de kunstenaar te verstevigen. Concreet worden in het Kunstendecreet zowel aanvragen voor kunstenprojecten als aanvragen voor werkingssubsidies van kunstenorganisaties beoordeeld op de aandacht voor een correcte vergoeding van kunstenaars en de toepassing van fair practices. Hierover wil ik trouwens nog medelen dat de appreciatie en invulling van de 'fair pay'- en 'fair practice'-principes tot stand gekomen zijn na een traject in nauwe samenspraak met de sector, wat zorgt voor een breed draagvlak. De principes worden momenteel gedeeld en gepromoot via de website www.juistisjuist.be.

De correcte vergoeding van de kunstenaars als beoordelingscriterium zal bijdragen aan de toepassing en verspreiding van fair practices en fair pay in de sector in het algemeen. En wat acteurs betreft, zal dit effect hopelijk niet beperkt blijven tot de activiteiten die vallen onder het Kunstendecreet, maar bij uitbreiding ook een effect ressorteren in de hele kunstensector – zowel de gesubsidieerde als de niet-gesubsidieerde – en naar activiteiten binnen het filmbedrijf toe.

Uiteraard is het traject voor een correcte vergoeding van de acteur en de kunstenaar in het algemeen niet afgerond met de operationalisering van het Kunstendecreet. Zoals de afgelopen jaren gebleken is, zal het noodzakelijk blijven om als beleidsmakers en als sector de vinger aan de pols te houden. Van mijn kant ligt dat binnen mijn engagement.

In het relanceplan Vlaamse Veerkracht heb ik daar aandacht voor, met dien verstande dat we extra middelen toegekend hebben aan het VAF.

De voorzitter: Mevrouw Segers heeft het woord.

Katia Segers (Vooruit): Dank, minister-president, voor uw toch wel bemoedigende antwoord. Ik ben zeer verheugd dat u er echt van uitgaat – en we delen dat hier ook kamerbreed – dat acteurs en artistieke werkers de hoeksteen vormen van ons kunstenlandschap, ons cultuurlandschap, maar ook van de creatieve economie. Het is dus niet alleen cultureel maar ook economisch belangrijk. Als we die levendig willen houden, dan moeten we ervoor zorgen dat mensen correct vergoed worden.

Het is zeer goed dat in het Kunstendecreet ook die aandacht bestaat voor fair pay en fair practice. Ik ben ook verheugd te horen dat u in de aanloop naar de nieuwe beheersovereenkomst met het Vlaams Audiovisueel Fonds aandacht zal besteden aan het naleven van het sociaal charter met betrekking tot fair practice en fair pay. Dat gaat inderdaad niet, zoals u zegt, over alle producties, maar het betreft toch al een substantieel aantal.

Over het relanceplan zegt u dat u extra middelen gegeven heeft aan het VAF. Ook dat is een goede zaak.

Met betrekking tot het omzetten van de auteursrechtenrichtlijn vanuit Europa meen ik dat het afronden nakend is. We zijn er al vrij laat mee, maar die omzetting moet gewoon gebeuren. Ik denk dat het heel belangrijk is als je kijkt naar de vraag van PlayRight. Zij vragen eigenlijk om te zoeken naar een manier om die eerlijke vergoeding collectief te onderhandelen en afdwingbaar te maken. Als het onze bedoeling is om de positie van de kunstenaar te versterken, is het ook belangrijk om dat te doen in relatie tot die platformen.

Mijn vraag is enerzijds: staat u ook op die lijn? Vindt u ook dat we moeten zoeken naar een collectieve manier om daarover te onderhandelen en dat afdwingbaar te maken? Anderzijds is Netflix een belangrijke speler, maar we hebben natuurlijk ook Streamz, een volledig Vlaams bedrijf. Ik denk dat een duwtje in de rug van u naar die platformen Streamz, Netflix en Disney, zeker kan helpen om hen daar alert voor te maken. Bent u bereid om het gesprek daarover met hen aan te gaan?

De voorzitter: Minister-president Jambon heeft het woord.

Minister-president Jan Jambon: Ik zit op dezelfde lijn omdat in zo'n zaken en als je tegen zo'n molochen op moet, de sector zich moet verenigen en dat samen doen. Als iedere individuele kunstenaar met Netflix rond de tafel moet gaan zitten, gaan we nog wat te zien krijgen. Ik wil gerust ook met die streamingplatformen de dialoog opnemen. U zult begrijpen dat het met Streamz wel wat eenvoudiger zal zijn dan met Netflix. Maar laat ons daarmee beginnen. Ik wil dat gerust opnemen.

De voorzitter: Mevrouw Segers heeft het woord.

Katia Segers (Vooruit): Dank u wel voor uw bemoedigende antwoord. Het is met Streamz iets makkelijker, maar ook Netflix staat hiervoor open. Ze hebben voor Nederland en België een public affairs manager aangenomen waarmee ik al een gesprek had. Die persoon zal zeker openstaan om met u dat gesprek aan te gaan.

Ten slotte, ik kijk er heel hard naar uit. En ik denk dat we vanuit de partijen in de Federale Regering ook mee aan de kar zullen trekken om ervoor te zorgen dat de omzetting van de Europese richtlijn gebeurt op een manier die een echte steun kan betekenen voor onze uitvoerende artiesten.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.